

โครงการพัฒนาศูนย์ที่ตำบลหนองโสน (เกษตรวิสัย) ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2568

ความเป็นมา

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชดำริที่จะมอบที่ดินส่วนพระองค์ ในพื้นที่บ้านหนองโสน หมู่ที่ 4 ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ เนื้อที่จำนวน 1,350 ไร่ ให้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อดำเนินการในลักษณะเป็นคลินิกเกษตร เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและเทคโนโลยีการเกษตรจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในรูปแบบของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีชุมชน และเป็นศูนย์ฝึกอบรมวิจัยพัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งเพื่อการฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพแวดล้อมให้เกิดระบบนิเวศน์ที่สมบูรณ์ เป็นแหล่งผลิตอาหารธรรมชาติ และมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

และเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2544 พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ไปยังพื้นที่บ้านหนองโสน ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ได้ทรงมีพระราชดำริ “ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการสำรวจ และวางแผนการใช้ที่ดิน รวมทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสมต่อการเกษตร ส่วนจะพัฒนาหรือปลูกพืชชนิดใด ควรพิจารณาหลังจากได้ข้อมูลดังกล่าวแล้ว”

ดังนั้น เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2544 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้มีหนังสือสั่งการอย่างเป็นทางการมอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการสำรวจ และวางแผนการใช้ที่ดินโดยเร่งด่วน และให้กรมชลประทานสำรวจแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ดังกล่าว

ต่อมาวันที่ 3 เมษายน 2549 พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานนามศูนย์การเรียนรู้ด้านการเกษตร บ้านหนองโสน ว่า “เกษตรวิสัย” หมายถึง ปรากฏแห่งการเกษตร

ผลการดำเนินงานปี 2569

กิจกรรม	หน่วย	แผน	ผล	%
1. ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง - การเลี้ยงปลานิลในบ่อดิน - การเลี้ยงปลาในบ่อพลาสติก	ราย	40	20	20
2. จุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ - สาธิตการเลี้ยงกบในกระชัง - สาธิตการเลี้ยงปลาในบ่อพลาสติก	แห่ง	1		

ผลการเบิกจ่ายปี 2569

งบประมาณ (บาท)	เบิกจ่าย (บาท)	คงเหลือ (บาท)	% เบิกจ่าย
73,100	0	73,100	0

การต่อยอดขยายผลสู่ชุมชน

มีเกษตรกรจำนวน 2 ราย สนใจนำความรู้จากการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไปต่อยอดจากกิจกรรมที่สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิส่งเสริม โดยเฉพาะเลี้ยงกบนาในบ่อคอนกรีต ผลผลิตเฉลี่ยสัตว์น้ำ 100 กิโลกรัม/ปี ใช้บริโภคในครัวเรือนเฉลี่ย 50 กิโลกรัม/ราย และสามารถนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เสริมเฉลี่ย 50 กิโลกรัม/ราย คิดเป็นเงินเฉลี่ย 3,000 บาท/ราย

เป็นการนำศาสตร์พระราช “ระเบิดจากข้างใน” มาประยุกต์ใช้ โดยเจ้าหน้าที่คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจด้านประมง และถ่ายทอดความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่เกษตรกร จนมีผลผลิตไว้บริโภคและจำหน่าย เกษตรกรจึงมีความต้องการหาพันธุ์สัตว์น้ำชนิดอื่น ๆ มาเลี้ยงด้วยตนเอง

ข้อค้นพบ -

ข้อเสนอแนะ -

ตัวชี้วัด

1. กิจกรรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง

- เชิงปริมาณ : เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการประมง จำนวน 40 ราย
- เชิงคุณภาพ : เกษตรกรมีผลผลิตเฉลี่ยสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 (ปีงบประมาณ 2567 มีผลจับสัตว์น้ำเฉลี่ย จำนวน 52 กิโลกรัม/ราย สามารถลดรายจ่ายในครัวเรือนได้ 2,860 บาท/ราย)

2. กิจกรรมจุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

- เชิงปริมาณ : มีจุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 1 แห่ง
- เชิงคุณภาพ : มีข้อมูลการถอดแบบเรียนรู้ประจำจุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างแหล่งอาหารโปรตีนให้แก่เกษตรกรไว้บริโภค
2. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง
3. เพื่อส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์น้ำไว้บริโภคในครัวเรือน
4. เพื่อใช้เป็นคลินิกเกษตรสำหรับบริการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรชุมชน ศูนย์ฝึกอบรมการทำเกษตรบนพื้นที่สูงของเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่โครงการฯ และชุมชนข้างเคียงได้เรียนรู้ เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาอาชีพและใช้ที่ดินอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและยั่งยืน
5. เพื่อเป็นศูนย์สาธิตเรียนรู้และพัฒนากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และส่งเสริมอาชีพให้เกษตรกรที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

เป้าหมาย

1. ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง จำนวน 40 ราย
- ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
2. จุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 1 แห่ง

งบประมาณ 73,100 บาท

หน่วยงาน

สำนักงานประมงจังหวัดชัยภูมิ
กองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจการพิเศษ

